

AVRAM IANCU - 200!

Nr.8(48/august 2024)

FAMILIA în tradiția biblică pelasgo-traco-getă

Prof. Dr. Gheorghe Constantin NISTOROIU

Și a făcut Dumnezeu pe om după chipul Său; după chipul lui Dumnezeu l-a făcut; a făcut BĂRBAT și FEMEIE.” (Facere 1, 27)

Ființa Omului înmănușează două elemente distincte: trup material și suflet spiritual. Trupul omenesc este alcătuit în chip armonios, artistic și în vederea unui scop special: „*ca să fie instrumentul sufletului, organul său de manifestare și colaboratorul lui.*” (Mitropolitul Irineu Mihălcescu, *Teologia Luptătoare*, Ed. Episcopiei Romanului și Hușilor, 1994)

„*Omul, mărturisea marele Duhovnic, Părintele Arsenie Boca, are dimensiunile intenției divine; centrul și sinteza creației Sale: lumea văzută îmbinată cu lumea nevăzută.*” (Părintele Arsenie Boca-Mare *Îndrumător de Suflete din Secolul XX* Ed. Teognost Cluj-Napoca, 2002)

Însușirile sufletești sunt însușirile esențiale ale omului:

- Omul cugetă și are idei abstracte;
- Omul are grai convențional-consecință a rațiunii;
- Omul este ființă etică, adică își poate impune sau interzice săvârșirea unei fapte;
- Omul este ființă inventivă, capabilă de progres, de creație;
- Omul este ființă religioasă.

Așadar, Omul este sinteza celor două elemente diferite: trup și suflet.

Sufletul este flacăra spirituală liberă, cugetătoare și nemuritoare precum și izvorul fenomenelor psihologice din Om: gândirea, judecata, memoria, conștiința, iubirea, viziunea ...

Protopărinții omenirii, **BĂRBATUL** și **FEMEIA** au fost creați în plinătatea tinereții și frumuseții lor fizico-moral-spirituale, dincolo de pruncie și copilărie, în adolescență când virtuțile se aflau în pârga rodirii lor, fizico-metafizice prin aceea regală însușire de **PĂRINȚI!**

Scriptura în prologul său privind istoria omenirii, dezvăluie taina Omului cu Creatorul său ca pe o relație firească și fiiască, *față-către-față*, când Dumnezeu venea în răcoarea serii să contemple Familia creată prin voința bucuriei și a iubirii Sale nemărginite. (Fac.3,8)

„*Om e și rămâne numai acela, grația Sf. Ardealului – Arsenie Boca, care nu-și dezmințe obârșia divină; iar OM numai Unul, Iisus Hristos, Care pentru oameni, Dumnezeu fiind, S-a făcut OM.*”

„*Știu și până la EL că avem o obârșie divină, că suntem nemuritori cu sufletul, că este un singur Dumnezeu, spiritual, nevăzut - știau aceasta și dacii lui Zalmoxis de pe meleagurile noastre - , dar cu venirea lui Iisus Hristos ca OM între oameni, în istorie, se repară structural firea omenească – temelia cea străveche, în care avea să crească de la chip la asemănare cu Dumnezeu.*”(Părintele Arsenie Boca-Mare *Îndrumător de...*, op. cit.)

Din adierea *Facerii* s-a desprins prima declarație pe care Bărbatul o face Femeii sale, arătând unitatea ce trebuie să existe în Familie și dragostea pe care Dumnezeu a pogorât-o asupra lor, binecuvântându-i: „*Iată, aceasta-i os din oasele mele și carne din carnea mea!*” (Fac.2,23)

Așadar, Eva nu a fost creată. Ea s-a desprins din Adam ca o adevărată și miraculoasă naștere. Prin urmare se poate spune că prin Voința lui Dumnezeu, Adam a născut-o pe Eva. „*Și aceasta înseamnă că în momentul în care actul creator al lui Dumnezeu îl cheamă pe Adam la viață, acesta conținea deja în el partea constitutivă, jumătatea lui, pe Eva.*” (Paul Evdokimov, *Femeia și Mântuirea Lumii* Prefață Olivier Clement, trad. Gabriela Moldoveanu, Christiana, Buc.1995). „*Orice bărbat, spune o vorbă din bătrâni noștri pelasgi, o poartă pe Eva lui în el.*” În limba pelasgă sau kaoino-aramaică, **Eva** înseamnă **viață**. Tot în această limbă **Adam** = Om, este un termen colectiv: *ha adam=Să facem om*, (la singular)... *și ei vor stăpâni* (la plural). „*Crearea lui Adam este creația celulei umane originare, a Omului ca bărbat-femeie.*” (Paul Evdokimov, op. cit., p. 145)

Expresia: **ca bărbat-femeie**, nu lasă loc de nici o interpretare meschină ori profanatoare. Particula **ca**, ce însoțește expresia: **bărbat-femeie**, arată elementele masculine și feminine în fuziunea lor originară încă nediferențiată.

Distincția ulterioară și actuală **feminin-masculin** ne arată două individualități izolate una de cealaltă. O ființă umană masculină ori feminină luată izolat și considerată în sine nu este un om desăvârșit, ci o jumătate de om într-o ființă izolată de elementul ei complementar.

AVRAM IANCU - 200!

Nr.8(48/august 2024)

„Nașterea Evei apare deci ca marele mit al deoființimii principiilor complementare ale ființei umane: bărbat-femeie, arhetipul de la început al ființei umane în întregul ei.” (ibid., p. 146)

Limba pelasgă, kaoino-aramaică tâlcuiește cel mai fidel dinamismul cuvântului lui Dumnezeu, arătând întotdeauna actul ori fapta săvârșită imediat, graiului: „El a zis și s-au făcut!” (Psalmul 32,9) Expresia: „Și Dumnezeu a zis...”, conține rodul întregii Scripturi a Vechiului Testament. Cuvântul lui Dumnezeu este spontan, simultan, grai divin și înfăptuire sacră.

„Și Dumnezeu a zis...”, ne arată deja comuniunea dintre Creator și Făptura Sa, ivită cu prima silabă rostită în Azurul strălucirii Luminii sale necreate.

Dragostea prin natura ei divină, își naște obiectul – o existență!

Dumnezeu-Dragostea binecuvintează Creația Sa și se revarsă ca o Splendoare în ființa Omului ca bărbat-femeie!

Dumnezeu binevestește și grăiește lumea întru frumusețea Creației Sale!

Prin Voia și Dragostea lui Dumnezeu, Cuvântul și lumea au ieșit simultan din gura divină!

„Cuvântul, prin propria lui valoare, nu poate rămâne suspendat în gol; el crează urechea, el îl aduce, deodată pe cel care îl primește, pe **TU**. Înaintea lui Dumnezeu, în abstracțiunea neantului, în absența oricărui subiect, se desprinde un chip, ochiul îl vede, urechea îl ascultă. Raportul inițial cu Dumnezeu este numai transparență. Chipul își reflectă originalul.” (Paul Evdokimov, op. cit.). Și a privit Dumnezeu toate câte le-a făcut și iată erau bune foarte. (Fac.1,31). **Bun**, în sensul cel mai fidel, pelasg, adică, aramaico-kaoin înseamnă: conform menirii, exact. Dumnezeu se reflectă astfel în propria icoană! Imaginea fidelă traduce desăvârșita asemănare! Dumnezeu se vede în oglinda vie a Chipului, a Luminii Sale!

Lumina aici nu este sursa optică ce a apărut odată cu soarele, ci este vorba de lumina spirituală, „care își descoperă a sa față-către-față, care permite trăirea unei prezențe: **Tu-ul** (lui Dumnezeu), **tu-ul** aproapelui meu.” (ibid., p. 147)

Această Lumină divină, nu este opusul întunericului, ci al absenței. Ea este principiul spiritual al comuniunii, iar absența este prezentă prin singurătate. Lumina biblică „este Lumina care face din cele Trei Persoane divine un singur Dumnezeu; din Dumnezeu și din om îl face pe Hristos; din două ființe care se iubesc face una singură; din bărbat și femeie, dualitatea bărbat-femeie.” (Paul Evdokimov, op. cit., p.147)

Să fie lumină! (Fac.1,3), „înseamnă: comuniunea, ca principiul divin, să fie în uman, să se reflecte aici: „Fața Ta strălucește întru Sfinții Tăi,” glasul liturgic. (ibid.)

Ascultarea semnifică fidelitate, unitate, comuniune. Era acea vreme paradisiacă, de basm, ce strălucea într-o beatitudine serafică pe lângă TATĂL-Creator, în brațele unei tinereți veșnice.

„Toată făptura, desăvârșit de frumoasă, îmbrăcată într-o veșnică și dulce lumină, cânta lui Dumnezeu, cânta bucuria vieții. Toată floarea era floare, cleștarul pădurilor și umbrele copacilor, murmurul vântului și cântul păsărilor, chiar graiul animalelor era armonie și desăvârșită frumusețe. A fost epoca de aur a omenirii.” (Părintele Dimitrie Bejan, *Simple povestiri – Cugetări morale despre viața de toate zilele*, Ed. Trinitas, 2008, p.24)

Neascultarea înseamnă ruptură, separare. Neascultarea Protopărinților de Dumnezeu a provocat separarea de EL, dar și separarea deoființimii Omului, a principiilor complementare ale ființei umane: bărbat-femeie.

Căderea s-a petrecut în adâncurile duhului Omului. Lumina s-a eclipsat în lăuntru Omului și acesta s-a proiectat în afara sa, la suprafață într-un spațiu izolat, unde materia e pietrificată, lângă natura și necesitatea ei, unde timpul măsoară sfârșitul, adică moartea, unde se întinde absurditatea și haosul, DESFACEREA... „Separarea de Dumnezeu este o sfâșiere în lăuntru omului; acel unu inițial, complexul **față-către-față**, este rupt și părțile lui constitutive sunt exteriorizate.” (ibid., p. 152)

Căderea Protopărinților ne arată exact stadiul separării între ei, voind să-și aparțină fiecare sieși, astfel că ce este al unuia nu mai poate fi al celuilalt.

Hristologia patristică ne arată că singura fire adevărată este cea de la început, cea voită de Dumnezeu în care sălășluia Chipul dumnezeiesc, pecetluit ca *Theos-Anthropos*. De aceea Tatăl Atotcreatorul a intervenit din nou și îngăduit înomenirea Fiului Său – Logosul întrupat din Fecioara Maria, prin puterea Duhului Sfânt, ca putere a recapitulării creștine universale.

„Căci, câți în Hristos v-ați botezat, în Hristos v-ați îmbrăcat. Nu mai este iudeu, nici elin; nu mai este nici rob, nici liber; nu mai este parte bărbătească și parte femeiască, pentru că voi toți una sânteți în Hristos Iisus.” (Gal.3,28)

AVRAM IANCU - 200!

Nr.8(48/august 2024)

Sfântul Irineu a scos în evidență rolul compensator al Fecioarei Maria în repararea păcatului originar – neascultarea de Dumnezeu, făptuit de Eva și Adam în Paradis: „*Nodul neascultării Evei a fost desfăcut prin ascultarea Mariei, căci ceea ce virgina Evă a legat prin necredința sa, Fecioara Maria a dezlegat prin credința ei.*” (Sf. Irineu, *Împotriva ereziilor*, III.22.4)

În Răsărit nu s-a compromis reputația tuturor femeilor susținând vinovăția Evei, fiindcă în Biserica lui Hristos, păcatul originar nu a presupus niciodată transferarea vinovăției lui Adam asupra tuturor persoanelor, așa cum s-a întâmplat în Apusul lui Petru, al vicarilor lui-papii.

Sfântul Ambrozie – Episcopul Milanului (339-397), a evidențiat elementele pozitive ale plămădării Evei, arătând că: „*plenitudinea (plena) edificiului omenesc bărbat-femeie se apropie de perfecțiune (perfectio). Prin urmare, fără femeie, bărbatul nu primește nici o laudă: femeia este cea care-i aduce cinste!*” (Sf. Ambrozie, *Despre rai*, XVIII.22 (PL 14.314)

Așadar, plenitudinea edificiului omenesc bărbat-femeie, constituie nobila autoritate de părinte ancestral, înzestrat divin cu actul procreației, ce absorbe în sine prin harul Duhului Sfânt – *Dătătorul a toate*, ca: nașterea de prunci, creșterea copiilor, educația adolescenților, prin izvorul tradiției, demnității, onoarei, dragostei și al înțelepciunii, revărsat prin legea natural-religioasă a firii, adică însușirea naturală a Omului.

Nobila și divina însușire de PĂRINTE a Omului creat, a fost hărăzită de Dumnezeu – TATĂL, prin însăși instituirea primului nucleu al Vieții pământene, **FAMILIA** paradisiacă, spre a trăi numai în armonie întru Viața veșnică. „*Bărbat și femeie i-a făcut!*” (*Facerea 1, 27*)

Prin expresia biblică: „*Bărbat și femeie i-a făcut!*”, se înțelege unitatea indestructibilă ce trebuie să existe și să rămâie, ca Voința a lui Dumnezeu în coexistența **Familiei pământene**. Bărbatul și Femeia lui sunt egali, dar diferiți. Amândoi au aceeași esență – *tes autes ousias*. „*Căci, afirmă Sfântul Părinte Ioan Gură de Aur, bărbatul și femeia nu sunt doi oameni (anthropoi), ci un singur Om (anthropos.*” (*Omilia XII la Coloseni, PG 62.387D-388A,PNPN 1,XIII*). În această stare, reia marele Părinte al Bisericii Ortodoxe, bărbații și femeile își împart „*egalitatea întru cinste (isotimia).*” (*Omilia XXVI la I Corinteni, PG 61.215B,PNPN 1, XII*). „*Astfel, fie prin naștere biologică, fie prin renaștere spirituală, există o egalitate absolută între partea bărbătească și partea femeiască.*” (David C.Ford, *Bărbatul și Femeia în viziunea Sfântului Ioan Gură de Aur*. Trad. Din engleză, Luminița Irina Niculescu, Ed. Sofia, București-2004)

De aceea, binecuvântă Scriptura, că: „*va lăsa bărbatul pe tatăl său și pe mama sa, și se va uni cu femeia sa, și vor fi amândoi un trup.*” (*Facerea 2, 24*)

În tradiția primordială pelasgă exista dintru început un sacerdoțiu al Bătrânilor, Înțelepților, Profeților, care venera **FAMILIA**. Aceasta avea în viziunea lor un caracter religios. Urmarea acestei sacre legături se fundamenta pe întrajutorarea și sprijinirea reciprocă, prin înțelegere și iubire, conform Voinței Părintelui lor ceresc: „*că cei doi vor fi un trup.*” (*Facerea 2,24*). Deși frumusețea estetică se revărsa ca o splendoare paradisiacă înmiresmând totul, inima, dorul și văzduhul omului, cei din vechime căutau frumusețea sufletului.

FAMILIA, în afara unității sale sacre, procrea nașterea de prunci, se îngrijea de creșterea sănătoasă, firească a copiilor, educația adolescenților, responsabilitatea filială a tinerilor. Existau de asemenea drepturi și îndatoriri reciproce: părinții între ei, părinții pentru copii, copiii pentru părinți, adolescenții pentru adulți, tinerii pentru bătrâni, bolnavi, orfani, văduve, răniți.

În arhitectura ființei **FAMILIEI**, TATĂL ceresc a pogorât iubirea care sălășluiește în firea Omului, făcând legătura strânsă și unirea bărbatului cu femeia sa, fiindcă nimic nu unește atât viața pământească cât iubirea dintre bărbat și femeie, având ca urmare Modelul și Măsura Mântuitorului Hristos și a Bisericii Sale: „*Bărbaților, iubiți pe femeile voastre, după cum Hristos a iubit Biserica!*” (Sf.Ap. Pavel, *Epistola către Efeseni 5, 25*). „*Și alungând atenția tuturor acțiunilor, unește trupurile. De aceea, la început femeia a fost creată din bărbat, și apoi din bărbat și femeie a fost creat bărbatul și femeia, nelăsând altă ființă să pătrundă din afară?*” (Sfântul Ioan Gură de Aur, *Cuvinte de Aur III, Nunta, familia și problemele lor*. Trad. pr. Victor Manolache, Ed. Egumenița, Galați-2012). „*Bărbații sunt datori să-și iubească femeile, ca pe înseși trupurile lor!*” (*Efeseni 5, 28*). Nimeni vreodată nu și-a urât trupul său. Bărbatul iubește pe femeia sa, fiindcă ea este trupul său, după cum binecuvântă Scriptura: „*Aceasta – Femeia este os din oasele mele și trup din trupul meu!*” (*Facerea 2, 23*) Și nu doar aceasta, ci: „*Și vor fi amândoi un trup!*” (*Efeseni 5, 31*)

„*Așa cum Hristos a iubit Biserica!*” Biserica este comuniunea de credincioși care își mărturisește dreapta credință așa cum a primit-o de la Iisus, nădăjduiește chiar prin suferință în EL și se jertfește

AVRAM IANCU - 200!

Nr.8(48/august 2024)

chiar prin Cruce din dragoste pentru Mântuitorul ei, Care a Înviat pentru Ea. „*Pentru că suntem mădulare ale trupului Lui, din carnea Lui și din oasele Lui.*” (Efeseni 5, 30). „*Bărbatul și femeia sunt un singur trup, tot astfel precum Hristos și Dumnezeu-Tatăl sunt una.*” (Omilia XX la Efeseni, și Roth, p. 52). „*Bărbații să fie cu luare-aminte, și femeile la fel; să-și dovedească adâncă lor iubire, făcând totul ca și cum ar fi un singur suflet și alcătuind un singur trup.*” (Omilia XLV la Facere, 9, PB 82)

Bărbatul, în structura sa este cuceritor, inventiv, constructor, aventurier, de toate, dar fără a răspunde spontan categoriei religioase a paternității. Pentru bărbat, a trăi înseamnă a cuceri, a lupta, a ucide. Femeia, prin sensibilitatea cu totul aparte față de ceea ce este spiritualul pur, este principiul religios în uman.

Femeia este hărăzită pentru a naște, a întreține, a apăra viața dăruindu-se. Bărbatul se dăruiește pentru a ieși biruitor. Femeia salvează dăruindu-se pe sine ca ofrandă curată.

Sufletul feminin este cel mai aproape de izvoarele Facerii. Însăși paternitatea spirituală folosește imagini ale maternității, după expresia marelui Apostol Pavel: „*sufăr iarăși durerile nașterii până ce Hristos va lua chip în voi!*” (Gal.4,19)

„**Theotokion**”-ul din glasul al treilea liturgic, reliefează analogia dintre paternitatea TATĂLUI și maternitatea MAICII Domnului, Theotokos: „*Tu, Cea care L-ai născut pe Fiul fără tată, pe Fiul născut mai înainte de toți vecii din Tatăl fără de mamă.*”

Așadar, maternitatea Fecioarei Maria este chipul uman al Paternității divine!

Icoana și Liturgia, îndeosebi divina **Sfânta Treime** a marelui pictor rus **Rubliov**, prin limbajul lor propriu, ne tâlcuiește că paternității divine îi răspunde, corespunde maternitatea umană.

FAMILIA hărăzită de Creator prin nașterea de prunci, prin grija de copii sănătoși, prin educația morală a tinerilor, naște mădulare vii, luptătoare, mărturisitoare ale Bisericii – Trupul lui Hristos.

FAMILIA A FOST ȘI ESTE PRIMA INSTITUȚIE SACRĂ, OFICIALĂ A CREAȚIEI LUI DUMNEZEU!

„**Deci, ce a unit Dumnezeu** (la creație), **omul să nu despartă!**” (Matei 19.6)

Fiul neamului pelasg, geto-dacul **Iisus Hristos**, Mântuitorul lumii a instituit Taina căsătoriei, prin participarea Sa la Nunta din Cana Galilei, arătând sacralitatea și indisolubilitatea ei. Îndemnul Apostolului Pavel, grăind bărbaților de a-și iubi femeile, precum a iubit Hristos Biserica și femeilor de a se supune bărbaților lor ca Domnului, exprimă dealtfel, marea minune: „*Taina aceasta este mare, iar eu zic în Hristos și în Biserică.*” (Efes.5,32)

Prin FAMILIE, Dumnezeu a dăruit Cerul pământului, ca Pământul să dăruiască Fiii cerului!

Adevărata conviețuire religioasă a FAMILIEI binecuvântată de Dumnezeu are toate responsabilitățile, îndatoririle, dar un singur Dor: IUBIREA întru mântuirea lor și-a urmașilor!

CĂDEREA – SEPARAREA lumii de azi, de Dumnezeu, de Familie, de Om, de Fire, de Neam, de Patrie a ajuns prin slujirea fidelă a celui Rău, ca moderatorii RĂULUI - zei politici și economici să declanșeze în omenire FACEREA DESFACERII, INTEGRAREA DEZINTEGRĂRII, UMANIZAREA INUMANIZĂRII, ORGANIZAREA DEZORGANIZĂRII desăvârșite, până la gradul celui mai ucigaș seism apocaliptic.

ÎN STATUL CEL MAI CORUPT NE-AM PIERDUT DEMNITATEA DE POPOR CREȘTIN ORTODOX!

Vorba istoricului și omului politic roman Tacit: „*În statul cel mai corupt sunt cele mai multe legi.*” Căci, „*Politica după Voltaire citire, este să faci să moară de foame pe acei care îți dau puțința să trăiești.*” Fiindcă, „*Nu este mai mare durere, cum grăia nemuritorul Dante Alighieri, decât a-ți aduce aminte de timpul fericit, când ești în mizerie.*”

ÎNAINTEA DRAGOSTEI DE VIAȚĂ, CEI FĂRĂ DUMNEZEU AU SEMĂNAT MOARTE SPIRITUALĂ!

Dintr-un memorabil poem al celui mai mare Poet al Crucii, **Radu Gyr**, condamnat la moarte pentru dragostea de Dumnezeu și iubirea de Patrie, se desprinde viziunea sa profetică: „*Și poate iar va fi măcel/ Pe lumea asta de păcate/ Vom sta cu frunțile încruntate/ Și dumneata și eu, și el.// Și flori și soare vom uita/ Și toate ne-or părea dușmane/ Vom trece crânceni pe chesoane/ Și eu, și el și dumneata.// Și peste toate, Dumnezeu/ Va crește iarăși flori și pace,/ Iar noi miresme ne vom face/ Și dumneata și el, și eu.*” (cf. Monah Atanasie Ștefănescu, *Fragmente de Epistole*, Scara, Ed. Psaltic Pres, 2016, p. 110)

Eseu închinat Fiilor și Fiicelor României Tainice !

GHEORGHE CONSTANTIN NISTOROIU

25 Iulie 2024 + Adormirea Sfintei Ana, mama Preasfitei Născătoare de Dumnezeu